

ÇEVRE DENETİMİ YÖNETMELİĞİ TASLAĞI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, çevrenin korunması için tesis veya faaliyetin çalışmaya başlamasından, sona erdirilmesine kadar olan süreçte çevre denetiminin usul ve esasları ile denetim yapacak personelin niteliklerini düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Yönetmelik,

a) Çevre denetimiyle ilgili iş ve işlemleri, Çevre Denetçilerinin niteliklerini, faaliyet sahiplerinin yükümlülükleri ile denetim mercilerinin görev ve yetkilerini,

b) Çevre Yönetim Birimlerinin Kurulmasının ve Çevre Görevlisi çalıştırmasının ya da çevre yönetimi hizmeti veren yetkilendirilmiş büro/firmalardan hizmet alınmasının hangi tür kurum, kuruluş ve işletme için isteneceği,

c) Yetkilendirilmiş Büroların veya Firmalarının yetkilendirilme esaslarını, hizmet verme usulleri ve esaslarını,

ç) Çevre Görevlisi ve Yetkilendirilmiş Büro/Firmalarının görev, sorumluluk ve yetkilerini,

d) Çevre Gönüllüsünün nitelik ve görevlerini, kapsar.

(2) Bu Yönetmelik, askeri işyerleri, askeri bölgelerin ve tatbikatların, 9/7/1982 tarihli ve 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanunu uyarınca Atom Enerjisi Kurumunun yetki alanına giren kurum, kuruluş ve işletmelerin denetimi ile 11/1/1974 tarihli ve 14765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü kapsamına giren konuların denetiminde uygulanmaz.

(3) Atom Enerjisi Kurumunun yetki alanına giren kurum, kuruluş ve işletmelerin denetiminde ve İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü kapsamına giren konularda Bakanlık ve ilgili kuruluş arasında bir protokol yapılması durumunda bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen konularda bu Yönetmelik hükümleri uyarınca denetim yapılabilir.

(4) Askeri işyerleri, askeri bölgeler ve tatbikatların Çevre Kanunu çerçevesindeki denetimine ait işlemler Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Bakanlık tarafından hazırlanacak yönetmelik hükümlerine göre yürütülür.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 2872 sayılı Çevre Kanununun 12, 15, 24, ve 30uncu maddeleri ile Ek Madde 2 ve Ek Madde 3 ile 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 2nci ve 9uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakan: Çevre ve Orman Bakanını,

b) Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığını,

c) Birleşik Denetim: Kurum, kuruluş veya işletmelerin faaliyetlerinin Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe giren hava, su, toprak, atık, kimyasal maddeler ve gürültüye ilişkin tüm yönetmeliklere uygunluğunun bir arada ele alındığı denetimleri,

ç) Çevre Baş Denetçisi: Çevreyle ilgili denetimleri yapabilecek, yönetebilecek özelliklere sahip kişiyi,

d) Çevre Denetçisi: Çevre ile ilgili denetim yapabilecek özelliklere sahip kişiyi,

e) Çevre Denetimi: Kurum, kuruluş veya işletmelerin faaliyetlerinin Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe giren yönetmeliklere uygunluğunu kontrol etmek için, bu mevzuatın yetkili kılınmış olduğu kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyon sağlanarak faaliyetlere ilişkin bilgilerin tarafsız bir şekilde toplanmasını, değerlendirilmesini, rapor haline getirilmesini ve idari yaptırım kararı ile yetkilendirilmiş makama bildirilmesini,

f) Çevre Yönetim Birimi/Çevre Görevlisi: Faaliyetleri sonucu çevre kirliliğine neden olan ve/veya neden olabilecek olan ve Çevre Kanununa göre yürürlüğe konulan düzenlemeler uyarınca denetime tâbi Kurum, kuruluş veya işletmelerin faaliyetlerinin mevzuata uygunluğunu, alınan

tedbirlerin etkili olarak uygulanıp uygulanmadığını değerlendiren, tesis içi yıllık iç tetkik programları düzenleyen birim ya da görevliyi,

g) Denetim Planı: Denetim otoritesinin önceliklerini ve hedeflerini belirleyen stratejik ve halka açık dokümanı,

h) Denetim Programı: Denetim planını çerçevesinde gerçekleştirilecek operasyonel faaliyetleri içeren içsel dokümanı,

ı) Gözlemci Çevre Denetçisi: Denetimi izleyen ya da eğitim gören Çevre Denetçisi adaylarını,

i) İç Tetkik: Kurum, kuruluş veya işletme faaliyetlerinin, Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe giren yönetmeliklere uygunluğunun, alınan tedbirlerin etkili olarak uygulanıp uygulanmadığının çevre yönetim birimi veya çevre görevlisi aracılığı ile değerlendirilmesi ve rapor haline getirilmesini,

j) İzleme: Havaya, suya, toprağa verilen kirlenici unsur taşıyan her türlü proses çıktısının ölçüm ve analizlerinin yapılması/yaptırılmasını,

k) Kanun: 2872 sayılı Çevre Kanununu,

l) Ortam bazlı denetim: Kurum, kuruluş veya işletmelerin faaliyetlerinin Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe giren hava, su, toprak ortamları ile atıklara, kimyasal maddelere ve gürültüye ilişkin mevzuattan bir veya birden fazlasının uygunluğunun ele alındığı denetimleri,

m) Sertifika: Çevre görevlisi eğitimi sonrasındaki sınavda başarılı olanlara verilecek belgeyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Denetime Tabi Kuruluş ve İşletmeler ve Yükümlülükleri

Denetime tabi tesisler ve faaliyetler

MADDE 5 – (1) Yönetmeliğin Ek-1 ve Ek-2'sinde yer alan kurum, kuruluş veya işletmeler çevre denetimi kapsamındadır.

Denetime tabi tesisler ve faaliyetlerin yükümlülükleri

MADDE 6 – (1) Denetime tabi kurum, kuruluş veya işletmeler;

a) Yönetmeliğin Geçici Ek-1'inci maddesinde belirtilen süreler içinde, tesiste çevre yönetim birimi kurmak ve/veya çevre görevlisi belirlemek; veya Bakanlıkça yetkilendirilmiş kurum ve kuruluşlardan bu amaçla hizmet satın almakla,

b) İlgili mevzuat kapsamında gerekli ölçüm ve analizleri, Bakanlığa ya da Bakanlıkça yetkilendirilmiş özel sektöre veya kamuya ait kurum ve kuruluşlarının laboratuvarlarına yaptırmakla,

c) Bakanlık denetim görevlisinin tesise girmesini, güvenliğini ve denetim için gerek görülen personel ve her türlü ekipmanı sağlamakla,

ç) Bakanlık denetim görevlisince gerekli görülen hallerde ve/veya itiraz durumunda ölçüm ve analizlerin giderlerini karşılamakla,

d) Denetim için istenilen bilgi ve belgeleri öngörülen sürede ve eksiksiz olarak vermekle,

e) Tesis içi yıllık iç tetkik programları düzenlemekle ve tesisin faaliyet alanına uygun niteliklere sahip bir çevre görevlisi veya çevre yönetim birimi aracılığı ile tesis içi tetkikin sürekli yapılmasını sağlamak, iç tetkik ve analizlerin sonuçlarını dosyalamak ve muhafaza etmekle,

(f) Yetkilendirilmiş firma/bürolarla herhangi bir şekilde hizmet alım sözleşmelerinin iptal edilmesi durumunda en geç bir ay içerisinde İl Çevre ve Orman Müdürlüğü'ne bilgilendirme yazısını yazmakla,

(g) Yetkilendirilmiş firma/bürolarla herhangi bir şekilde hizmet alım sözleşmelerinin iptal edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içerisinde diğer bir yetkilendirilmiş firma/büro ile yeni bir anlaşma yapmakla veya çevre görevlisi istihdam etmekle,

yükümlüdür.

Tesisin kendini izlemesi ve iç tetkik

MADDE 7 – (1) Tesisin kendini izlemesi ve iç tetkikin gerçekleştirilmesi, çevre yönetim birimi veya çevre görevlisi tarafından yapılır. Çevre yönetim birimi kurmayan ya da çevre görevlisi istihdam etmeyen kurum, kuruluş veya işletmeler bu amaçla Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş firma veya bürolardan hizmet satın alabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Çevre Yönetim Birimi ve Çevre Görevlisinin Nitelikleri

Tesisin çevre yönetim biriminde çalışacak kişilerde veya çevre görevlisinde aranacak nitelikler

MADDE 8 – (1) Tesisin çevre yönetim biriminde çalışacak kişilerin veya çevre görevlisinin:

- a) En az dört yıllık üniversitelerin mühendislik, fizik, kimya veya biyoloji bölümlerinden mezun olması,
- b) Bakanlığın düzenleyeceği sınavda başarılı olması, gerekmektedir.

Tesis ve/veya faaliyetlerin hizmet alımı yapacağı yetkilendirilmiş kurum ve kuruluşlarda çalışacak personelin nitelikleri

MADDE 9 – (1) Hizmet alımı yapılacak yetkilendirilmiş firma veya bürolarda çalışacak personelin:

- a) En az dört yıllık üniversitelerin mühendislik, fizik, kimya veya biyoloji bölümlerinden mezun olması,
- b) Bakanlığın belirlediği çevre mevzuatı eğitimine katılıp sınavda başarılı olması, gerekmektedir.

Eğitim

MADDE 10 – (1) Çevre Görevlisi adayları, Bakanlığın ya da Bakanlıkça yetki verilmiş kurum ve kuruluşlarca açılacak eğitime katılırlar.

(2) Eğitim sonrasında Bakanlıkça bir sınav düzenlenerek, sınavda başarılı olanlara sertifika verilir.

(3) Çevre görevlisi adaylarına eğitim verecek kurum ve kuruluşların, eğitimde görevlendirilecek personelin nitelikleri Bakanlıkça düzenlenecek bir tebliğ ile belirlenir.

Eğitim programı ve sınav tarihinin duyurulması

MADDE 11 – (1) Çevre yönetimi ve mevzuatı eğitim programı, sınav başvurusu belgeleri ve sınavın tarihleri Bakanlık tarafından Bakanlık web sayfasında ilan edilir.

(2) Sınava katılacak kişiler, bir dilekçe ekinde diploma ve nüfus cüzdanının fotokopisi, adli sicil kaydı ve sınav giriş ücretinin dekontu ile Bakanlığa başvurur.

(3) Bakanlıkça düzenlenen sınava giriş ücreti ile sınavda başarılı olanlara verilecek sertifika ücretleri Bakanlık Döner Sermaye İşletmesine yatırılır.

Kurum, kuruluş veya işletmelerin hizmet alımı yapacağı yetkilendirilmiş çevre yönetim firmasının nitelikleri

MADDE 12 – (1) Hizmet alımı yapılacak yetkilendirilmiş firma veya bürolar:

- a) Kamu veya özel sektörde mesleği ile ilgili olarak en az iki yıl çalışmış sertifikalı en az bir çevre mühendisini sürekli olarak istihdam etmekle,
- b) En az dört yıllık üniversitelerin mühendislik, fizik, kimya veya biyoloji bölümlerinden mezun ve kamu veya özel sektörde çevre ile ilgili olarak en az iki yıl çalışmış sertifikalı en az bir personeli istihdam etmekle, yükümlüdür.

Çevre yönetim birimi veya çevre görevlisinin görevleri

MADDE 13 – (1) Çevre yönetim birimi veya çevre görevlisi;

a) Tesisini düzenli aralıklarla kontrol ederek Kanun ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe giren mevzuatta belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediğini tespit etmekle,

b) En az yılda bir kez Tesis İç Tetkik Raporu hazırlamak, bu raporu tesis sahibine sunmak ve bir örneğini kendisinde saklamakla,

c) Uygunsuzluk tespit edildiğinde tesis sahibine uygunsuzluğun giderilmesi için önerilerde bulunmak ve uygunsuzlukların giderilip giderilmediğinin takibini yapmakla,

ç) Bakanlıkça yapılacak denetimler sırasında tesiste hazır bulunmakla,

d) Bakanlıkça yapılacak denetimler sırasında istenen bilgi ve belgeleri sağlamakla, yükümlüdür.

Kurum, kuruluş veya işletmelerde çevre yönetim birimi kurma ve çevre görevlisi çalıştırma kriterleri

MADDE 14- (1) Kurum, kuruluş veya işletmelerden;

a) Ek-1 ve Ek-2'de yer almayan kurum, kuruluş veya işletmelerin bu yönetmelik kapsamında çevre yönetim birimi kurma ve çevre görevlisi çalıştırma yükümlülüğü bulunmamaktadır. Ancak bunlar çevre mevzuatının getirdiği tüm yükümlülükler tabidirler.

b) Ek-2'de yer alan kurum, kuruluş veya işletmelerden çevre yönetimi hizmetini kurmayanlar yetkilendirilmiş firmalardan/bürolardan çevre yönetimi hizmeti almak zorundadır.

c) Ek-1'de yer alan kurum, kuruluş ve işletmeler Çevre Yönetim Birimlerini kurmak ve Madde-8'de nitelikleri verilen en az iki çevre görevlisi çalıştırmak zorundadır.

(2) Çevre Yönetim Birimi kurma zorunluluğu olan kurum, kuruluş veya işletmeler; çevresel faaliyetlerle ilgili evrakların tutulacağı ve diğer çevresel faaliyetlerin takibinin yapılacağı bir çalışma odasını çevre görevlilerine tahsis ederler.

Belediyelerin çevre yönetim birimi kurma ve çevre görevlisi çalıştırma kriterleri

MADDE 15- (1) Atıksu arıtma, katı atık bertaraf, asfalt üretimi gibi çevreye etkisi olan tesisleri çevresel açıdan yönetmek üzere;

a) Nüfusu 2.000 ila 9.999 arasında olan Belediyeler, yetkilendirilmiş firmadan/bürodan, çevresel faaliyetlerin yürütülmesi hususunda çevre yönetimi hizmeti almak zorundadır.

b) Nüfusu 10.000 ila 199.999 arasında Belediyeler çevre yönetim birimlerini kurmak ve Madde 8'de vasıfları verilen en az bir çevre görevlisi çalıştırmak zorundadır.

c) Nüfusu 200.000 ve daha fazla olan Belediyeler ile Büyükşehir Belediyeleri çevre ile ilgili iş yüküne göre birbirinden bağımsız çalışan her tesis için çevre yönetim birimi bünyesinde, Madde 8'de vasıfları verilen en az bir çevre görevlisi çalıştırmak zorundadır.

(2) Bu maddenin (a) fıkrasındaki hükme tabi olan Belediyeler uygun bulmaları durumunda (b) veya (c) fıkralarında belirtilen hükümlere; (b) fıkrasındaki hükme tabi olan Belediyeler ise uygun bulmaları durumunda (c) fıkrasında belirtilen hükümlere göre, hareket edebilirler.

Belediyeler birliği kapsamında çevre yönetim birimi kurma ve çevre görevlisi çalıştırma esasları

MADDE 16- (1) Nüfusları toplamı 200.000'in altında olan Belediyelerce oluşturulmuş ve Bakanlar Kurulu tarafından onay verilmiş Belediyeler Birliği, kendi bünyesinde işlettikleri çevresel etkiye sahip tesisler için çevre yönetim birimi kurmak ve Madde 8'de nitelikleri verilen en az bir çevre görevlisi çalıştırmak zorundadır.

(2) Nüfusları toplamı 200.000 ve üzerinde olan Belediyeler Birliği, kendi bünyesinde işlettikleri çevresel etkiye sahip birbirinden bağımsız çalışan her tesis için çevre yönetim birimi bünyesinde, Madde 8'de nitelikleri verilen en az bir çevre görevlisi çalıştırmak zorundadır.

Organize sanayi bölgelerinde çevre yönetim birimi kurma ve çevre görevlisi çalıştırma zorunluluğu

MADDE 17- (1) Organize sanayi bölgeleri için;

a) Toplam faaliyet gösteren firma sayısı 50'nin altında olan Organize Sanayi Bölgelerinde, Yönetimleri bünyesinde Çevre Yönetim Birimi kurulması ve en az bir çevre görevlisinin çalıştırılması zorunludur.

b) Toplam faaliyet gösteren firma sayısı 50'nin üzerinde olan Organize Sanayi Bölgelerinde, Yönetimleri bünyesinde Çevre Yönetim Biriminin kurulması ve en az iki çevre görevlisinin çalıştırılması zorunludur.

c) Organize Sanayi Bölgelerinde Ek-1 listesinde yer alan tesisler, 14 üncü Madde 1 inci paragrafı (c) fıkrasına göre hareket ederler.

(2) Organize sanayi bölge yönetimleri; çevresel faaliyetlerle ilgili gelen giden evrakların tutulacağı ve diğer çevresel faaliyetlerin takibinin yapılacağı Çevre Yönetim Birimleri için çalışma odası tahsis ederler.

Sağlık kuruluşları ve hastanelerde çevre yönetim birimi kurma ve çevre görevlisi çalıştırma kriterleri

MADDE 18- (1) Hastane ve Sağlık Kuruluşlarından;

a) Sağlık ocakları, eczaneler ve halk sağlığı laboratuvarlarının bu yönetmelik kapsamında çevre yönetim birimi kurma veya çevre görevlisi çalıştırma yükümlülüğü bulunmamaktadır.

b) 0 ila 49 arasında yatak sayısına sahip poliklinik ve hastaneler yetkilendirilmiş firmalardan/bürolardan, işletmesindeki çevresel faaliyetlerin yürütülmesi hususunda çevre yönetimi hizmeti almak zorundadır.

c) Yatak sayısı 50 ve daha çok olan poliklinik ve hastaneler, çevre yönetim birimlerini kurmak ve Madde 8'de vasıfları verilen en az bir çevre görevlisi çalıştırmak zorundadır.

(2) Aynı şehir içerisinde birden fazla hastane ve polikliniğe sahip sağlık kuruluşları, Çevre Yönetim Biriminin kurulması ve çevre görevlisinin çalıştırılması ya da yetkilendirilmiş firmalardan/bürolardan hizmet alınması için ilgili tüm tesislerdeki toplam yatak sayısı dikkate alınarak (a), (b) ve (c) fıkralarındaki hükümlere göre karar verilir.

(3) Çevre Yönetim Birimi kurma ve çevre görevlisi çalıştırma zorunluluğu olan hastane ve sağlık kuruluşları; çevresel faaliyetlerle ilgili evrakların tutulacağı ve diğer çevresel faaliyetlerin takibinin yapılması amacıyla çevre görevlisi için çalışma odası tahsis ederler.

(4) Bu maddenin (a) fıkrasındaki hükme tabi olan Hastane ve Sağlık Kuruluşları uygun bulmaları durumunda (b) veya (c) fıkralarında belirtilen hükümlere; (b) fıkrasındaki hükme tabi olan Hastane ve Sağlık Kuruluşları ise uygun bulmaları durumunda (c) fıkrasında belirtilen hükümlere göre, hareket edebilirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yetkilendirilmiş Firmaların/Bürolarının Yükümlülükleri ve Yetki Belgesi

Yetkilendirilmiş firmaların/bürolarının yükümlülükleri

MADDE 19- (1) Yetkilendirilmiş firmalar/bürolar;

a) Sorumlusu olduğu tesisin yılda en az bir kez iç tetkikini gerçekleştirmekle,

b) Uygunsuzluk tespit edildiğinde tesis sahibine uygunsuzluğun giderilmesi için önerilerde bulunmak ve uygunsuzlukların giderilip giderilmediğinin takibini yapmakla,

c) Sorumlusu olduğu firma/kurum/kuruluş ve belediyenin, çevre yönetimi faaliyetlerini koordine etmekle,

ç) Sorumlusu olduğu firma/kurum ve kuruluşun çevresel konularda alması gerekli izin, lisans ve belgeleri alma ve/veya yenileme çalışmalarını yürütmekle,

d) Bakanlıkça ve İl Çevre ve Orman Müdürlüğünce istenecek bilgi ve belgeleri zamanında ve eksiksiz olarak iletmekle,

e) Sorumlusu olduğu firma/kurum/kuruluş ve belediye adına, Belediyeler ve İl Çevre ve Orman Müdürlüğü ve Bakanlık ile gerektiğinde çevresel konular hakkında yazışmalar ve görüşmeler yapmakla,

f) Firma çalışanlarına çevresel konularda bilgilendirici eğitim çalışmaları yapmak ve özendirici faaliyetler düzenlemekle,

g) Bakanlıkça veya İl Çevre ve Orman Müdürlüklerince yapılacak denetimler sırasında tesiste hazır bulunmakla,

ğ) Hizmet verdiği kurum/kuruluş veya işletmelerde ayda en az iki tam gün çalışmakla, yükümlüdür.

Çevre yönetimi hizmeti verecek olan büro veya firmalar için yeterlik belgesi yükümlülüğü

MADDE 20- (1) Çevresel konularda işletme/kurum ve kuruluşlara çevre yönetimi hizmeti verecek olan büro ve firmalar Bakanlıktan Yeterlik Belgesi almakla yükümlüdürler. Yeterlik Belgesinin verilmesi ve iptali ile ilgili hususlar bir tebliğ ile belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çevre Gönüllüsünün Nitelikleri ve Görevleri

Çevre gönüllüsünde aranacak nitelikler

MADDE 21 – (1) Çevre gönüllüsünün:

- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması,
- Kamu hizmetlerinden yasaklı olmaması,
- En az üniversite veya dört yıllık yüksek okul mezunu olması,
- Bakanlık tarafından düzenlenecek çevre mevzuatı eğitimine katılmış olması,
- Bakanlık tarafından açılacak sınavda başarılı olması, gerekmektedir.

(2) Bu maddenin birinci paragrafına ek olarak, Çevre ve Orman Bakanlığı'nda Müsteşar ve Müsteşar Yardımcısı olarak görev yapmış olan kişiler çevre mevzuatı eğitimi ve sınav koşulu aranmaksızın Bakanlığa başvurdukları takdirde çevre gönüllüsü olurlar.

(3) Çevre ve Orman Bakanlığı'nın Teftiş Kurulu Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nde ve Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı'nda en az beş yıl süre ile çalışmış ve üniversitelerin dört yıllık fakülte ve yüksek okullarından mezun olan personel çevre mevzuatı eğitimi ve sınav koşulu aranmaksızın Bakanlığa başvurdukları takdirde çevre gönüllüsü olurlar.

(4) Üniversitelerde çalışan Doktor ve üzeri akademik ünvana sahip kişiler Bakanlığa başvurdukları takdirde çevre mevzuatı eğitimi ve sınav koşulu aranmaksızın çevre gönüllüsü olurlar. Çevre Mühendisliği veya Kimya Mühendisliği bölümlerinden doktor ve üzeri akademik unvan almış olan ve serbest çalışan veya emekli olmuş kişiler de Bakanlığa başvurdukları takdirde çevre mevzuatı eğitimi ve sınav koşulu aranmaksızın çevre gönüllüsü olurlar.

Çevre gönüllüsünün görevleri

MADDE 22 – (1) Çevre gönüllüsü, Kanun ve bu Kanuna göre yürürlüğe konulan mevzuata aykırı faaliyetleri Bakanlığın merkez veya taşra teşkilatına iletmekle yükümlüdür.

(2) Görevini kötüye kullandığı tespit edilen çevre gönüllülerinin bu görevleri sona erdirilir.

Çevre gönüllüsünün bildirimde bulunma yetkisi

MADDE 23 – (1) Çevre gönüllülerinin kurum, kuruluş veya işletmelere giderek denetleme yapma yetkisi olmayıp bildirim yapma yetkisi bulunmaktadır.

ALTINCI BÖLÜM

Çevre Denetiminin Usul ve Esasları

Yetkili birimler

MADDE 24 – (1) Bakanlığın tesis veya faaliyetleri denetlemekle yetkili birimleri, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü, İl Çevre ve Orman Müdürlükleri ve 383 sayılı Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı Kurulmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin 25 inci maddesine göre, özel çevre koruma bölgelerinde Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığıdır.

(2) Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü, kurum, kuruluş veya işletmelerin inşaat aşamasında veya işletme sonrası dönemlerinde kontrol ve izlemesinden sorumludur.

(3) Kanun uyarınca yetki devri yapılacak kurum ve kuruluşlarda aranacak nitelikler tebliğ ile belirlenir.

Denetim planı

MADDE 25 – (1) Ülkenin çevre politikası ve stratejisi çerçevesinde Denetim Otoritesinin önceliklerini, genel amaç ve hedeflerini belirlemek üzere iki yıllık bir Denetim Planı hazırlanır.

Yıllık denetim programı

MADDE 26 - (1) Birleşik denetimler için yıllık denetim programı, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü ve İl Çevre ve Orman Müdürlüklerinin işbirliği ile bir önceki yılın Aralık ayında hazırlanır ve Bakan tarafından onaylanarak yürürlüğe girer.

(2) Bu programla, yıl içinde Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatınca birleşik denetim gerçekleştirilecek kurum, kuruluş veya işletmeler belirlenir.

(3) Ortam bazlı denetimler konusunda yetkili kurum veya kuruluş, denetimleri kendisinin belirlediği programlar çerçevesinde gerçekleştirir.

(4) Kaza, ihbar, şikayet gibi durumlarda veya Bakanlıkça gerek görüldüğü hallerde denetim programına bağlı olmaksızın birleşik ve/veya ortam bazlı denetim yapılır.

Bildirim

MADDE 27 – (1) Bakanlık gerekli gördüğü takdirde, yıllık denetim programına alınan kurum, kuruluş ve işletmelere yıllık denetim programına alındıklarını bildirebilir.

(2) Kaza, ihbar, şikayet gibi durumlarda, ortam bazlı denetimlerde veya Bakanlığın program dışı denetime gerek gördüğü hallerde bildirim yapılması zorunlu değildir.

Görevlendirme onayı

MADDE 28 – (1) Bakanlık Çevre Denetçilerini, bağlı buldukları denetimle yetkili birimin en üst amiri görevlendirir.

(2) Bakanlıkça, belirli bir denetim görevinin yapılması için en az iki Çevre Denetçisi görevlendirilir.

(3) Birleşik denetimlerde, denetim ekibinde bir Çevre Baş Denetçisi bulunması zorunludur. Denetim ekibinde bulunan Çevre Denetçilerinin puanı Çevre Baş Denetçisi olmaya yetmediği durumda denetim ekibi kendi içinde bir Çevre Denetçisini, Çevre Baş Denetçisi olarak belirler.

(4) Gerekli durumlarda denetim ekibine Çevre Denetçisi adayları da dahil edilebilir. Denetim ekibinde yer alan Çevre Denetçisi adayları gözlemci konumundadır.

Çevre Baş Denetçisinin görev ve sorumlulukları

MADDE 29 – (1) Çevre Baş Denetçisinin görev ve sorumlulukları aşağıda verilmektedir;

- Denetim öncesinde denetlenecek kurum, kuruluş veya işletme ile ilgili denetim ekibi içinde koordinasyonu ve işbölümünü sağlamak,
- Denetlenecek kuruluşun faaliyetleri, ürünleri, hizmetleri, daha önce yapılan denetim varsa bulguları toplamak/toplatmak ve değerlendirmek,
- Denetim esnasında ve sonrasında denetim ekibiyle gerekli koordinasyonu sağlamak ve belgeleri istemek,
- Denetimin bitiminde, yerinde denetim tutanağının düzenlenmesini sağlamak,
- Denetim sonunda her Çevre Denetçisinden kendi göreviyle ilgili denetim sonuçlarını toplamak ve denetim raporunu hazırlamak.
- Denetimin sonucuna göre İdari Yaptırım Karar Tutanağını hazırlamak ve onaylanmak üzere ilgili makama sunmak.
- Denetim Raporunu, 36 ncı maddenin üçüncü paragrafında belirtilen yerlere göndermek.
- Gerektiğinde kolluk güçlerinden yardım istemek.

Çevre Denetçisinin görev ve sorumlulukları

MADDE 30 - (1) Çevre Denetçisinin görev ve sorumlulukları aşağıda verilmektedir;

- Denetim öncesinde Çevre Baş Denetçisinin koordinasyon çalışmalarına destek olmak,
- Denetlenecek kurum, kuruluş veya işletmenin faaliyetlerini incelemek, daha önce yapılan denetim varsa bulguları toplamak, değerlendirmek ve Çevre Baş Denetçisi ile paylaşmak
- Denetim esnasında yapılan işbölümü kapsamında kendisine verilen görevi tarafsız, etkin ve verimli bir şekilde planlayıp gerçekleştirmek,
- Denetim sırasında etkin görüşme, gözlem ve kayıtlar da dahil olmak üzere dokümanların gözden geçirilmesi yoluyla bilgi toplamak,
- Denetim sonunda kendi göreviyle ilgili denetim bulgularını Çevre Baş Denetçisine sunmak ve denetim tutanağının düzenlenmesinde Çevre Baş Denetçisine yardımcı olmak,
- Denetim Raporunda yer alacak görüşlerini denetim tarihinden sonra 10 iş günü içinde Çevre Baş Denetçisine vermek,

Kimlik kartı

MADDE 31 – (1) 39 uncu maddedeki koşulları sağlayan Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı personeline Bakanlıkça örneği Ek-3'te verilen kimlik kartı düzenlenir. Denetim görevinden herhangi bir nedenle süresiz ayrılanlar, kimlik kartlarını, İl Çevre ve Orman Müdürlüklerinde, Bakanlığa gönderilmek üzere birim amirine, Bakanlık merkezde de Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğüne teslim eder.

Ölçüm ve analizler

MADDE 32 – (1) Bakanlık Çevre Denetçilerince, ölçüm ve analiz gerektiren hususlara uyulup uyulmadığı Bakanlığa veya Bakanlıkça yetki verilmiş özel ve kamu kurum ve kuruluş laboratuvarlarına firma tarafından yaptırılacak ölçüm ve analiz sonuçlarına göre değerlendirilir.

Denetim tutanağı

MADDE 33 – (1) Denetim ekibi, denetimin bitiminde örneği Çevre Kanununa Göre Verilecek İdarî Para Cezalarında İhlalin Tespiti ve Ceza Verilmesi ile Tahsili Hakkında Yönetmeliğin Ek-3'ünde yer alan çevre denetim tutanağının bir nüshasını kurum, kuruluş veya işletme sahibine vermek üzere üç nüsha olarak düzenler.

İdari yaptırım kararı

MADDE 34 – (1) Yapılan denetim sırasında, Kanunda belirtilen gerekliliklere uyulmadığının veya yükümlülüklerin yerine getirilmediğinin saptanması durumunda Kanunun 20nci maddesinde belirtilen cezalar uygulanır.

Süre verilmesi ve/veya faaliyetin durdurulması

MADDE 35 – (1) Yapılan denetim sırasında, Kanunda belirtilen yasaklara uyulmadığının veya yükümlülüklerin yerine getirilmediğinin saptanması durumunda yetkili makamca kurum, kuruluş, işletmelere yasaklara aykırı faaliyetin düzeltilmesi ve kanunda belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi için;

a) Kanunun 20 nci maddesinin (b) bendinde belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi için yürürlükteki mevzuatın hükümleri ve sınır değerleri değerlendirilerek denetim ekibi tarafından Kanunun 15inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen süreyi aşmamak üzere,

b) Kanunun 20 nci maddesinin (c) bendinin birinci fıkrasında belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi için yürürlükteki mevzuatın hükümleri ve sınır değerleri değerlendirilerek denetim ekibi tarafından Kanunda belirtilen süreyi aşmamak üzere,

c) Kanunun 20 nci maddesinin (c) bendinin üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi için altı hafta,

ç) Kanunun 20 nci maddesinin (f) bendinde belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi için lisans almış tesislere yürürlükteki mevzuatın hükümleri ve sınır değerleri değerlendirilerek denetim ekibi tarafından maksimum bir yıl,

d) Kanunun 20 nci maddesinin (g) bendinde belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmesi için limanlara bir ay,

e) Kanunun 20 nci maddesinin (h) bendinde belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmesi için fabrika, şantiye ve eğlence yerlerine uygulanacak kontrol tedbirlerine bağlı olarak,

f) Kanunun 20 nci maddesinin (ı) bendinin son paragrafında belirtilen yükümlülüğe uymayan işletmeye taşıdığı kirlilik yükü ve atık su debisine bağlı olarak 2 hafta ila 2 ay,

g) Kanunun 20 nci maddesinin (m) bendinde belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmesi için 6 ay,

ğ) Kanunun 20 nci maddesinin (n) bendinin birinci fıkrasından belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmesi için işletmelerin taşıdığı kirlilik yükü ve atık su debisine göre 2 hafta ila 2 ay,

h) Kanunun 20 nci maddesinin (r) bendinin birinci fıkrasından belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmesi için lisans almış işletmeler için yürürlükteki mevzuat hükümleri ve sınır değerler değerlendirilerek maksimum 1 yıl,

ı) Kanunun 20 nci maddesinin (v) bendinin birinci fıkrasından belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmesi için lisans almış eksikliği olan geri kazanım/bertaraf tesisleri/ara depolama için termin planı için 1 ay, yatırım için de maksimum 1 yıl; tehlikeli atık üreticileri için Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinin 9uncu maddesine göre uygunsuz olana termin planı için 1 ay, yatırım için de maksimum 1 yıl; kaza durumunda tehlikeli atıkların ve tehlikeli kimyasal maddelerin döküldüğü yerin rehabilite edilmesi için 1 ay,

süre verilebilir.

(2) Bu süreler sonunda yasaklara uymayan veya yükümlülüğünü yerine getirmeyen kurum, kuruluş veya işletmelerin faaliyeti, yasağın veya yerine getirilmeyen yükümlülüğün çeşit ve niteliğine göre kısmen veya tamamen süreli veya süresiz olarak durdurulur.

(3) Çevre kirliliğinin toplum sağlığı yönünden tehlike yarattığı hallerde faaliyet, süre verilmeksizin kısmen veya tamamen durdurulur.

Denetim raporu

MADDE 36 – (1) Bakanlık denetim ekibi, denetimin tamamlanmasını takip eden bir ay içinde denetim raporunu hazırlar. Bu raporda;

- Denetim sırasında tespit edilen eksiklikler,
- Cezai müeyyide uygulanmasını gerektiren durumlarda önerilen cezalar ile yasal dayanakları yer alır.

(2) Bakanlık denetim ekibi, denetim esnasında tespit ettikleri cezai müeyyide gerektiren durumları ve önerdikleri süreleri Kanunda belirtilen idari ceza vermeye yetkili amirlere bildirirler.

(3) Denetim raporlarının bir nüshası kurum, kuruluş ve işletmelere gönderilir ve diğer nüshaları Bakanlık ve/veya İl Müdürlüğünün ilgili birimince gereği yapıldıktan sonra muhafaza edilir.

Denetim sonuçlarının değerlendirilmesi

MADDE 37 – (1) Denetim sonuçları, Bakanlıkça hazırlanan yıllık denetim programlarının sona ermesine müteakip denetimle yetkili birim amirlerince değerlendirilir. Değerlendirme sonuçları ile öneriler Bakanlık makamına sunulur, denetim planlarının ve yıllık denetim programlarının hazırlanmasında dikkate alınır.

Gizliliğe riayet

MADDE 38 – (1) Bakanlık Çevre Denetçileri, denetim esnasında öğrendikleri ticari sır mahiyetindeki bilgileri açıklamazlar. Aksi halde haklarında yürürlükteki mevzuat hükümleri uyarınca yasal işlem yapılır.

YEDİNCİ BÖLÜM
Çevre Denetçileri

Çevre Denetçilerinde aranacak nitelikler

MADDE 39 – (1) En az dört yıllık üniversite mezunu Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı personelinden aşağıda belirtilen eğitim programlarına katılarak sertifika almış olanlar, bu madde uyarınca yapılacak puanlamaya göre Çevre Denetçisi olabilirler.

- Kapsamı Bakanlıkça belirlenen çevre mevzuatı eğitimi; (35 puan)
- Uluslararası yetkili kılınmış ve belgelendirilmiş kişi veya kuruluşlarca düzenlenen eğitim programları; (30 puan)

1) ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemleri - Özellikler ve Kullanım Kılavuzu, 2) ISO 14001 Çevre Tetkik Görevlisi Eğitimi.	30
--	----

c) Denetim Deneyimi (maksimum 20 puan)

Çevre Mevzuatı Kapsamında Yapılan Her Çevre Denetimi	1
--	---

d) Unvan Kadroları (Maksimum 5 puan)

Daire Başkanı ve üzeri	5
Şube Müdürü	4
Çevre ve Orman Uzmanları	4
Çevre ve Orman Uzman Yardımcıları	3
Diğer Teknik Personel	2

e) İş Tecrübesi (maksimum 15 puan)

Çevre bilim ve teknolojisi, çevre işlem ve etkileri, çevre mevzuatı, çevre yönetim sistem ve standartları, çevre denetim işlem usul ve teknikleri ile cihazların teknik yönleri konularını kapsayan iş tecrübesi, her yıl için 1 puan	1
---	---

(2) Çevre Denetçilerin en az 70 puan, Çevre Baş Denetçilerin ise en az 80 puan almaları zorunludur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM
Çeşitli Hükümler

Kolluk kuvvetinden yardım talebi

MADDE 40 – (1) Denetim sırasında Çevre Denetçisinin talepte bulunması halinde yerel

mülki amir ve kolluk kuvveti Çevre Denetçisine gereken desteği sağlamakla yükümlüdür.

Düzenleme yetkisi

MADDE 41 – (1) Bakanlık gerekli gördüğü hallerde Yönetmeliğin uygulanması ile ilgili tebliğler çıkarabilir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 42 – (1) 05/01/2002 tarih 24631 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Çevre Denetimi Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 43 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 44 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Orman Bakanı yürütür.

Geçici Madde 1- Bu yönetmeliğin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren Ek-1’de yer alan kurum, kuruluş veya işletmeler en geç 12 ay içerisinde, Ek-2’de yer alan kurum, kuruluş veya işletmeler en geç 24 ay içerisinde Çevre Yönetim Birimlerini kurar.

EKLER

EK-1. ÇEVREYE ETKİSİ ÖNEMLİ DÜZEYDE OLAN FAALİYET VEYA TESİSLER

1. Petrol, Doğal Gaz, Kömür ve Turba Çıkarma Endüstrisi

1.1. Petrol çıkarılması:

1.1.1. Çıkarılan petrol miktarı günde 500 tondan fazla ise;
1.1.2. Kıtasal platformda petrol çıkarılması,
1.2. Doğal gaz çıkarılması, çıkarılan miktar günde 500,000 m ³ 'ten fazla olduğunda
1.3. 25 ha'dan daha geniş alanlarda açık ocak madenciliği ile kömür çıkarılması
1.4. 150 ha'dan daha geniş alanlarda turba çıkarılması
1.5. Derin sondajlar, özellikle: (i) jeotermal sondaj; (ii) nükleer atık maddelerin depolanması için yapılan sondajlar; (iii) su sağlama için sondaj, toprağın stabilitesinin araştırılması için yapılan sondajlar hariçtir
2. Enerji Endüstrisi
2.1. 50 MW ya da daha fazla ısı gücü olan elektrik, ısı, buhar ya da sıcak su üretme tesisleri dahil olmak üzere termik santraller ve diğer yakma tesisleri,
2.2. Petrol ve gaz işleme rafinerileri,
2.3. Kok fırınları,
2.4. Kömür gazlaştırma ve sıvılaştırma tesisleri,
2.5. Nükleer santraller,
3. Metal Üretimi ve İşlenmesi
3.1. Metal cevheri fırınlama veya sinterleme tesisleri (sülfür cevheri dahil)
3.2. 2,5 ton/saat kapasiteli kesintisiz döküm tesislerini de içeren pik demir veya çelik üretimi (birincil ve ikincil ergitme) için entegre tesisler
3.3. Demir veya çelik işleme tesisleri:
3.3.1. Saatte 20 tondan fazla ham çelik işleyen sıcak haddeleme tesisleri;
3.3.2. Isıl gücün 20 MW'ı aştığı durumda birim gücün 50 kJ'den fazla olduğu şahmerdanlı veya tokmaklı tesisler;
3.3.3. Saatte 2 ton'dan fazla işleme kapasitesi olan demir ve çeliğin eritilmiş metal (çinko, kalay ve diğerleri) ile koruyucu yüzey kaplama uygulaması,
3.4. Günde 20 ton veya daha fazla üretim kapasiteli olan demir ve çeliğin döküldüğü dökümhaneler,
3.5. Aşağıdaki uygulamalara yönelik tesisler:
3.5.1. Cevherden, konsantreden ya da ikincil hammaddelerden metalürjik, kimyasal veya elektrolitik prosesler ile demir içermeyen ham metal üretim tesisleri,
3.5.2. Kurşun ve kadmiyum için günde 4 tondan fazla ya da diğer bütün metaller için günde 20 tondan fazla ergitme kapasiteli geri kazanılmış ürünleri de içeren (rafine etme, döküm vb.) aşırımlar dahil demir içermeyen metal ergitme ve/veya bileşiklerinin imali tesisleri,
3.6. İşleme tanklarının hacminin 30 m ³ 'den fazla olduğu, elektrolitik veya kimyasal bir proses kullanılarak metal ve plastik maddelerin yüzey işleminin yapıldığı tesisler,
4. Mineral, İnşaat Malzemeleri Endüstrisi
4.1. Asbest ve asbest içeren ürünleri çıkarma, üretme, işleme, dönüşüm tesisleri
4.2. Günlük kapasitesi 500 tondan fazla olan döner fırınlarda çimento klinkeri üretme tesisleri,
4.3. Günlük kapasitesi 50 tondan fazla olan döner fırınlarda ya da diğer fırınlarda kireç üretme tesisleri
4.4. Eritme kapasitesi günde 20 tondan fazla olan cam elyaf dahil, cam üretme tesisleri
4.5. Ergitme kapasitesi günde 20 tondan fazla olan mineral elyaf üretimi de dahil, mineral madde ergitme tesisleri
4.6. Üretim kapasitesi günde 75 tondan fazla olan çatı kiremiti, tuğla, refrakter tuğla kiremit, fayans ve porselen gibi seramik ürünlerinin ısı ile işleme elde edildiği tesisler
5. Kimya ve Petrokimya Endüstrisi
5.1. Entegre kimya tesisleri, örneğin, çeşitli ünitelerin bitişik ve fonksiyonel olarak birbirine bağlı olduğu, kimyasal dönüştürme proseslerini kullanarak endüstriyel ölçekte üretim yapan tesisler.
5.1.1. Temel organik kimyasalların üretimi:
a) basit hidrokarbonlar (lineer veya dögüsel, doymuş veya doymamış, alifatik veya aromatik);
b) alkoller, aldehitler, ketonlar, karboksilik asitler, esterler, asetatlar, peroksitler ve epoksi reçineler gibi oksijen içeren hidrokarbonlar;
c) kükürtlü hidrokarbonlar;
d) aminler, amidler, azotlu, nitritli ve nitratlı bileşikler, nitriller, siyanitler ve iso siyanitler gibi azot içeren hidrokarbonlar;
e) fosfor içeren hidrokarbonlar;
f) halojenik hidrokarbonlar;
g) organometalik bileşikler;
h) temel plastik maddeler (polimerler, sentetik elyaflar ve seluloz bazlı elyaflar);

i) sentetik kauçuk;
j) boya ve pigmentler;
k) yüzey aktif maddeler;
5.1.2. Basit inorganik kimyasalların üretimi:
a) amonyak, klor ya da hidrojen klorür, flor ya da hidrojen florür, karbon oksitler, kükürt bileşikleri, azot oksitler, hidrojen, kükürt di oksit, karbonil klorür gibi gazlar;
b) kromik asit, hidroflorik asit, fosforik asit, nitrik asit, hidroklorik asit, sülfürik asit, oleum ve kükürtlü asitler gibi asitler;
c) amonyum hidroksit, potasyum hidroksit, sodyum hidroksit gibi bazlar;
d) amonyum klorür, sodyum klorit, potasyum klorit, potasyum karbonat, sodyum karbonat, perborat, gümüş nitrat, baryum sülfat gibi tuzlar;
e) ametaller, metal oksitler ya da kalsiyum karpit, bor ve bileşikleri, zırnık, dispeng oksit, silisyum, silisyum karpit gibi diğer inorganik maddeler;
5.1.3. Hammadde aşamasından başlamak suretiyle fosfor, azot ya da potasyum bazlı gübre üretimi (basit bileşik gübreler)
5.1.4. Temel bitki sağlığı ürünlerinin ve biyositlerin üretimi
5.1.5. Kimyasal ya da biyolojik prosesler kullanılarak temel farmasötik ürünlerin üretimi (alkaloid tesisler dahildir),
5.2. Patlayıcı üretimi,
5.3. 200.000 ton ya da daha fazla kapasitesi olan petrol, petrol ürünleri, petrokimyasal veya kimyasal ürünlerin dolun ve/veya depolama tesisleri,
6. Kâğıt Endüstrisi
6.1. Keresteden ya da diğer lifli malzemelerden selüloz ve/veya kâğıt hamuru üretim tesisleri
6.2. Günde 20 tondan fazla üretim kapasitesi olan kâğıt ve karton üretim tesisleri
7. Atık Yönetimi
7.1. Atık bertaraf ve geri kazanım tesisleri
7.2. Ambalaj atığı toplama, ayırma ve geri dönüşüm tesisleri
7.3. Gemilerin normal faaliyetinden kaynaklanan atıkların toplandığı "Atık Kabul Tesisleri",
8. Gıda Endüstrisi
8.1. Günlük hayvansal karkas kapasitesi 50 tondan fazla olan mezbahaneler;
8.2. Aşağıdakilerden gıda üretmeye ilişkin her türlü işlem ve proses:
8.2.1. Günlük nihai ürün üretim kapasitesi 75 tondan fazla olan hayvansal hammadde (süt dışında),
8.2.2. Günlük nihai ürün üretim kapasitesi 300 tondan fazla (3 aylık ortalama değer bazında) olan bitkisel hammadde,
8.2.3. Tesise giren günlük süt miktarı 200 ton ve daha fazla (yıllık ortalama değer bazında) olan süt ve süt ürünleri üretimi,
8.3. Günlük işlem kapasitesi 10 tondan fazla olan hayvan kesimi yan ürünleri ve artığı işleme vb. tesisler;
9. Diğer Tesisler/Faaliyetler
9.1. Kapasitesi günde 10 tondan fazla olan elyaf veya tekstil ön işlem (yıkama, ağartma, terbiye ve merserizasyon gibi işlemler) veya boyama tesisleri
9.2. Günde nihai ürün kapasitesi 12 tonun üzerinde olan hayvan derisi ve postu tabaklama ve/veya deri mamülleri işleme tesisleri;
9.3. Solvent tüketim kapasitesi saatte 150 kg'dan veya yılda 200 tondan fazla olan, organik solvent kullanılarak malzeme, nesne ve ürünlerin yüzey işlemlerinin yapıldığı tesisler; örn. apreleme, baskı, kaplama, yağ giderme, su geçirmez hale getirme, boyutlandırma, boyama, temizleme ya da emprenye etme faaliyetleri,
9.4. Yanma ve grafitleştirme yolu ile karbon ya da elektrografit üretme tesisleri,
9.5. Limanlar,
9.6. Tehlikeli Maddelerin Su ve Çevresinde Neden Olduğu Kirliliğin Kontrolü Yönetmeliği Ek-1'inde yer alan diğer tesisler

EK-2. ÇEVREYE ETKİSİ OLAN FAALİYET VEYA TESİSLER

1. Madencilik, Petrol, Doğal Gaz, Kömür ve Turba Çıkarma Faaliyetleri
1.1. Taş ocakları, açık ocak madenciliği ve 150 ha. dan daha küçük alanlarda turba çıkarımı,
1.2. Metalik ve/veya metalik olmayan yeraltı madenciliği,

1.3. Akarsudan ve denizden mineral çıkarılması,
1.4. Kömür, petrol, doğal gaz, cevherler ve bitümlü şist çıkarmak için yerüstü endüstri tesisleri (Ek 1'de bulunmayan faaliyetler),
1.5. Doğal ve yapay taşlar, alçı, kiselgar, magnezit, mineral boya, midye kabuğu, talk, kil, trasın her çeşidini işleyen tesisler ile kromit, çimento klinkeri, cüruf ve molozların kırılması, öğütülmesi, elenmesi için kurulan tesisler,
1.6. Perlit, Şist ve kil patlatma tesisleri,
1.7. Kömür ve/veya cevher hazırlama ve/veya zenginleştirme tesisleri,
2. Enerji Endüstrisi
2.1. Termik santraller ve diğer yakma tesisleri, 1 MW'tan fazla 50 MW'a eşit ya da daha düşük ısı gücü olan elektrik, ısı, buhar ya da sıcak su üretim tesisleri dahildir,
2.2. 100 m ³ ten fazla tank kapasitesi olan yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı gaz depolayan tesisler,
2.3. Fosil yakıtların yerüstü depoları,
2.4. Kömür ve linyitin endüstriyel briketlenmesi,
2.5. Kapasitesi saatte 1 tonun üzerinde olan kömür öğütme ve kurutma tesisleri,
2.6. Katran, katran ürünleri, katran suyu ve gazı işleme ve damıtma tesisleri,
2.7. Bitümlü şist gazlaştırma ve sıvılaştırma tesisleri,
3. Metallerin Üretimi ve İşlenmesi
3.1. 2,5 ton/saat ten düşük kapasiteli sürekli döküm dahil birincil ve ikincil eritme ile pik demir ya da çelik üretim tesisleri ve 5 ton ya da daha fazla vakum eritme kapasitesi olan tesisler,
3.2. Demir ve çelik işleme tesisleri:
3.2.1. Günde 3 tondan daha fazla kapasitesi olan sıcak haddeme tesisleri, (saatte 20 tondan az kapasiteli ham çeliğin sıcak haddelendiği tesisler hariçtir),
3.2.2. Günde 5 tondan fazla kapasitesi olan demir ve çelik soğuk haddeme tesisleri,
3.2.3. Günde 2 tondan fazla kapasitesi olan demir dışı metallerin sıcak ya da soğuk haddelendiği tesisler,
3.2.4. Isıl gücü 2-20 MW arasında olan ve birim gücü 50 kJ ya da daha az olan tokmıklama tesisleri,
3.2.5. Her seferinde 10 kg ve üzerinde patlayıcı madde kullanılarak detonasyonla biçimlendirme veya metal kaplama işlemlerinin yapıldığı tesisler,
3.2.6. Anma gücü 100 kW ve üzerinde değirmenlerle hurda parçalayan tesisler.
3.3. Aşağıdaki makinelerin üretildiği, tamirinin yapıldığı tesisler:
• Kazanlar
• Hacmi 5 m ³ ve üzerinde olan metal saçtan yapılmış konteynerler.
• Taban alanı 7 m ² ve üzerinde olan konteynerler.
3.4. Sıcak biçimlendirme metoduyla üretilen çelik dikişsiz boru ve kaynaklı boru üreten tesisler.
3.5. Soğuk biçimlendirme metoduyla üretilen çelik dikişsiz ve kaynaklı boru üreten tesisler.
3.6. Saatte 2 ton ve daha az işleme kapasiteli demir ve çeliğin ergitilmiş metal ile koruyucu yüzey kaplama uygulaması yapan tesisler,
3.7. Günde 20 tondan az üretim kapasitesi olan demirli metal dökümhaneleri;
3.8. Kurşun ve kadmiyum için günde 4 tondan az ya da diğer bütün metaller için günde 500 kg – 20 ton arası ergitme kapasiteli geri kazanılmış ürünleri de içeren (rafine etme, döküm vb.), değerli metaller hariç demir içermeyen metal ergitme ve/veya bileşiklerinin imali tesisleri
3.9. İşleme tanklarının hacminin 30 m ³ ya da daha az olduğu, elektrolitik veya kimyasal bir proses kullanılarak metal ve plastik maddelerin yüzey işleminin yapıldığı tesisler
3.10. Püskürtmeli maddelerle demir-çelik yapı konstrüksiyonları, çelik konstrüksiyonlar ve sac parçaları yüzeylerinin muamele edildiği ve taşlama veya zımparalama tesisleri. (Kapalı devre çalışan püskürtme maddesinin devrede kaldığı tesisler hariçtir).
3.11. Kurşunlu akümülatör ile endüstriyel akümülatör hücreleri baterya ve pil vb üreten tesisler
3.12. Tokmıklama metodu ile metal tozu üreten tesisler ve diğer metal tozu ve pastaları üreten tesisler
3.13. Motorlu taşıt üretimi ve montajı ve motorlu taşıtların motorlarının üretimi
3.14. Boyu 100 m ve daha uzun gemi üretimi, gemi atölyeleri ve/veya gemi tesisleri,
3.15. Uçak yapım ve bakım tesisleri,
3.16. Demiryolu ekipmanı üretimi,

3.17. Patlayıcılar ile baskı yapılması,
3.18. Metallerin sırlama, emaye ve/veya mineleme işleminin yapıldığı tesisler,
3.19. Metallerin asit veya baz ile işlem gördüğü tesisler,
3.20. Demir dışı metal oksit (alüminyum oksit ve çinko oksit gibi) üretim tesisleri (kapasite A veya B),
3.21. Seri makine imalatı, elektrik makineleri ve yedek parça üretimi,
3.22. Motorlu ve motorsuz taşıt tamirhaneleri,
4. Mineral, İnşaat Malzemeleri Endüstrisi
4.1. Günlük kapasitesi 500 ton ve daha az olan döner fırınlarda çimento klinkeri üretim tesisleri,
4.2. Çimento öğütme veya paketleme tesisleri,
4.3. Günlük kapasitesi 50 ton ve daha az olan döner fırınlarda ya da diğer fırınlarda kireç üretim tesisleri;
4.4. Kireç öğütme, söndürme veya paketleme tesisleri;
4.5. Eritme kapasitesi günde 20 ton ve daha az olan cam elyafı dahil, cam üretim tesisleri;
4.6. Cam ve cam ürünlerini asitlerle parlatan veya matlaştıran tesisler.
4.7. Boksit, dolomit, alçı, kiselgar, magnezit, kuvarzit ve şamot gibi maddelerin pişirildiği ve/veya ergitildiği tesisler,
4.8. Günlük 20 ton ve daha az eritme kapasiteli olan mineral elyaf üretim tesisleri.
4.9. Üretim kapasitesi günde 75 ton ve daha az olan çatı kiremiti, tuğla, refrakter tuğla kiremit, fayans ve porselen gibi seramik ürünlerinin ısı ile elde edildiği tesisler;
4.10. Gazlı beton blokları ve buhar basıncı altında kum-kireç briketi veya elyafli çimento levhaların üretildiği tesisler.
4.11. Üretim kapasitesi 10 m ³ /saat ve üzerinde olan, çimento kullanarak beton, harç veya yol malzemesi üreten tesisler; malzemelerin sadece kuru oldukları zaman karıştırıldıkları yerler dahil.
4.12. Üretim kapasitesi 5 ton/saat ve üzerinde olan, çimento veya diğer bağlayıcı maddeler kullanarak sıkıştırma darbe, sarsma ve titreşim yoluyla şekillendirilmiş malzeme üreten tesisler.
4.13. Yol malzemesi hazırlayan tesislerle, katran eritme ve püskürtme tesisleri dahil mineral malzemeli bitüm veya katran karışımlarını eriten ve üreten tesisler.
5. Kimya Endüstrisi
5.1. Kimyasalların ve ara ürünlerin işlenmesi (Ek-1'de bulunmayan faaliyetler);
5.2. Boya, vernik, cila, elastomer ve peroksit üretim tesisleri (Ek-1'de bulunmayan faaliyetler);
5.3. Kapasitesi 1.000 ton ile 200.000 ton arasında petrol, petrokimyasal ve kimyasal ürünlerin dolun ve/veya depolandığı tesisler (Ek-1'de bulunmayan faaliyetler).
5.4. Petrol ürünlerinin (fuel-oil, motorin, nafta, benzin vb.) veya mineral yağlar, sıvı mineral yağı ürünlerinin depolandığı 1.000 ton'un üzerinde depolama tank kapasitesi olan tesisler.
5.5. Diğer maddelerden kazanılan metanolün depolandığı 5.000 ton'un üzerinde depolama tank kapasitesi olan tesisler.
5.6. Akrilonitrilin depolandığı ve depolama kapasitesinin 350 ton'un üstünde olduğu tesisler
5.7. Klorun depolandığı ve depolama kapasitesinin 10 ton'un üzerinde olduğu tesisler.
5.8. Kükürtdioksitin depolandığı ve depolama kapasitesinin 20 ton'un üzerinde olduğu tesisler.
5.9. Sıvı oksijenin depolandığı ve depolama kapasitesinin 200 ton'un üzerinde olduğu tesisler.
5.10. Amonyumnitrat'ın depolandığı ve depolama kapasitesinin 500 ton'un üzerinde olduğu tesisler.
5.11. Sodyumklorat'ın depolandığı ve depolama kapasitesinin 25 ton'un üzerinde olduğu tesisler.
5.12. 5 ton veya daha fazla herbisit ya da pestisitlerin depolandığı tesisler.
5.13. Sabun üretilen tesisler. (Kapasite ≥ 1 ton/gün)
5.14. Kauçuk, kükürt veya karbon kullanılarak vulkanize lastik üreten tesisler.
5.15. Kükürt üretimi tesisleri,
5.16. Yağlayıcı maddeler, gres metal yağları benzeri yağlama sıvılarının üretildiği tesisler.
5.17. Kimyasal maddelerin geri kazanımı için tesisler,
5.18. Zifir üretimi tesisleri,
5.19. Saatte 1 ton veya daha fazla kapasiteye sahip organik çözücülerin damıtma ile yeniden işlendiği tesisler,
5.20. Günde 1 ton veya daha fazla kapasiteye sahip doğal reçine eritme tesisleri,
5.21. Patlayıcı maddelerin depolanması, bertarafı ve geri kazanımına dair tesisler. Cephanelerin veya diğer patlayıcıların yüklendiği veya patlatıldığı tesisler buna tabidir, kibrit üretimi ise kapsam dışındadır.
5.22. Herbisitlerin veya haşere ile mücadele ilaçları ile bunlarda kullanılan etkin maddelerin öğütüldüğü, mekanik olarak, karıştırıldığı, paketlenildiği ve boşaltıldığı ve yeniden paketlenildiği tesisler
6. Ağaç ve kağıt endüstrisi
6.1. Günlük 20 ton ve altı üretim kapasitesine sahip kâğıt ve karton üretim tesisleri;
6.2. Tahrik gücü 100 kW'ın üzerinde olan ağaç işleme, ağaç kaplama üretimi ve kereste fabrikaları, mobilya fabrikaları ve ağaç parke üretim fabrikaları,
6.3. Aylık kapasitesi 30 m ³ veya daha fazla olan ağaç ve ağaç ürünlerinden sunta üreten tesisler,
6.4. Aylık kapasitesi 1000 m ³ veya daha fazla olan ağaç ve ağaç ürünlerinin doğrandığı tesisler,

7. Atık Yönetimi
7.1. Tehlikeli atık geçici depolama tesisleri
7.2. Tehlikeli atık taşıma firmaları
8. Gıda Endüstrisi
8.1. Günlük nihai üretim kapasitesi 300 tondan daha az olan katı bitkisel yağ (üç aylık ortalama değer bazında), ve günlük nihai üretim kapasitesi 75 tondan daha az olan katı hayvansal yağ üreten tesisler,
8.2. Bitkisel ve hayvansal ürünlerin nihai paketlenildiği tesisler,
8.3. Günlük süt alımı 10 ile 200 ton arasında olan (yıllık ortalama değer bazında) süt ve süt ürünleri tesisleri,
8.4. Yıllık kapasitesi 1000 m ³ ve üzeri olan suma veya malt üretimi tesisleri ve/veya alkollü içeceklerin üretildiği tesisler,
8.5. Kapasitesi 5 ton/gün ve üzeri şekerleme ve şurup üretim tesisleri,
8.6. Alkolsüz içecekler üretim tesisleri,
8.7. Günlük hayvansal karkas kapasitesi 50 ton ve daha düşük olan mezbahaneler (Ek 1'de yer almayan tesisler),
8.8. Günlük kapasitesi 5000 adedin üzerinde olan kanatlı hayvan kesim tesisleri,
8.9. Haftalık işleme kapasitesi 200 kg'ın üzerinde olan hayvansal yağların ergitildiği tesisler.
8.10. Günlük kapasitesi 10 ton ve daha düşük olan hayvan kesimi yan ürünleri ve artığı işleme vb. tesisler;
8.11. Hayvan artıkları ve hayvansal atıkların depolandığı tesisler.
8.12. Tabaklanmamış hayvan derilerinin kurutulduğu, tuzlandığı ve/veya depolandığı tesisler, Aşağıdakiler kapsam dışındadır;
<ul style="list-style-type: none"> • Lokantalar, kantinler, hastaneler vb işletmeler, • Haftalık 8000 kg'ın altında et işleme kapasitesi olan kasaplar,
8.13. Aşağıdaki gıda ürünlerinin üretimine yönelik her türlü işlem ve prosesler:
8.13.1. Günlük 75 tonu aşmayan nihai üretim kapasitesine sahip (süt hariç) hayvansal hammaddeler
8.13.2. Günlük 300 tonu aşmayan nihai üretim kapasitesine sahip (üç aylık ortalama değer bazında) bitkisel hammaddeler, Aşağıdakiler kapsam dışındadır:
<ul style="list-style-type: none"> • Restorant, kantin, hastane ve benzeri tesislerin mutfakları, • Haftalık 8000 kg'ın altında et işleme kapasitesi olan kasaplar, • Haftalık et ve balık tütsüleme kapasitesi 1000 kg'ın altında olan tütsüleme tesisleri, • 11 Eylül 2000 tarih ve 24167 sayılı Et Üretim Tesislerinin Kurulması, Açılması, Çalıştırılması ve Denetim Usul ve Prensipleri Hakkındaki Yönetmeliği'nde verilen değerlerin altında kapasitesi olan bağırsak ve işkembe temizleme tesisleri, • Günlük kapasitesi 100 tonun altında olan tahıl ve gıda öğütme tesisleri, • Kapasite raporuna göre, günlük 1 tonun altında kahve veya 10 tonun altında kahveyle ikame edilebilen ürünler, tahıl, kakao veya fındık vb kavurma veya öğütme tesisleri,
8.14. İşlenmemiş kemik ve işlenmiş hayvan derisi ve kılı depolama tesisleri. Aşağıdaki tesisler kapsam dışındadır:
<ul style="list-style-type: none"> • Haftalık 4000 kg'ın altında et işleme kapasitesi olan kasaplar • 11 Eylül 2000 tarih ve 24167 sayılı Et Üretim Tesislerinin Kurulması, Açılması, Çalıştırılması ve Denetim Usul ve Prensipleri Hakkındaki Yönetmeliği'nde belirtilmeyen tesisler
8.15. Balık veya kemik unu üretim ve/veya depolama tesisleri,
8.16. Balık yağı fabrikaları,
9. Tarım ve Su Ürünleri Yetiştiriciliği Tesisleri
9.1. Toplu hayvancılık faaliyetleri:
9.1.1 Kapasitesi 500 ve üzeri büyükbaş ile 1000 ve üzeri küçükbaş hayvancılık tesisleri
9.1.2. Aşağıdaki kapasiteye sahip kanatlı tesisleri:
<ul style="list-style-type: none"> • 20.000-40.000 kapasiteye sahip piliç tesisleri; • 20.000-40.000 kapasiteye sahip tavuk tesisleri.
9.2. Yer kapasitesi aşağıdaki sayıdan fazla olan toplu domuz yetiştiriciliğinin yapıldığı tesisler:
9.2.1. Kapasitesi 750 üzeri anaç domuz tesisleri;

9.2.2. 30 kg.'ın üstünde canlı ağırlığında domuz üretimi için 2000 üzeri kapasiteye sahip domuz tesisleri;
9.3. En az aşağıda belirtilen ve üzeri kapasitelere sahip toplu kümes hayvancılığının yapıldığı tesisler:
9.3.1. 40.000 ve üzeri kapasiteye sahip piliç üretim tesisleri;
9.3.2. 40.000 ve üzeri kapasiteye sahip tavuk üretim tesisleri.
9.4. Balık ve/veya su ürünleri çiftlikleri
10. Diğer Tesisler
10.1. Günlük işlem kapasitesi 10 ton ve altında elyaf veya tekstil önileme (yıkama, ağartma, terbiye ve merserizasyon benzeri işlemler) veya boyama tesisleri,
10.2. Günlük nihai ürün kapasitesi 12 ton ve altında olan hayvan derisi ve postu tabaklama ve/veya deri mamulleri işleme tesisleri,
10.3. Solvent tüketim kapasitesi saatte 25 kg ile 150 kg arasında veya yılda 200 tondan az olan, organik solvent kullanılarak malzeme, nesne ve ürünlerin yüzey işlemlerinin yapıldığı tesisler; örn. apreleme, baskı, kaplama, yağ giderme, su geçirmez hale getirme, boyutlandırma, boyama, temizleme ya da empenye etme faaliyetleri,
10.4. Üretim kapasitesi 25 ton/saat ve üzerinde olan hava sıvılaştırma tesisleri,
10.5. Motorlu taşıtlar için sürekli yarış ve test parkurları,
10.6. Kentsel ve/veya evsel nitelikli atık su arıtma tesisleri
10.7. Hurdaların veya kullanılmış taşıtların veya hurda taşıtların depolama alanları ve/veya işlem tesisleri,
10.8. 3.000 KW veya üzerindeki anma gücülü jet motorlar ve gaz türbinleri için test merkezleri veya bu güçlerde motor ve gaz türbinlerinin bulunduğu test standartları.
10.9. Yapay mineral elyafın üretildiği tesisler
10.10. Sigara fabrikaları
10.11. Cam elyaf, mineral elyaflar veya profil ve tabaka biçimindeki malzemelerin organik solvent kullanılmadan kimyasal tabaka ile kaplandığı empenye edildiği, doyurulduğu ve kurutulduğu tesisler
10.12. Bant biçimindeki malzemeleri plastik maddelerle kaplayan tesisler ile plastik maddeler, yumuşatıcılar, okside ve beziryağı veya diğer maddelerden meydana gelen karışımları kurutan tesisler,
10.13. Tellerin fenol ve kresol reçinelerle ya da diğer organik maddelerle (organik solvent kullanımı haricinde) yalıtıldığı tesisler,
10.14. Üretim kapasitesi 500 kg/saat ve üzerinde olan stiren katkılı veya aminli epoksi reçineli sıvı veya doymamış poliestere reçinelerinin işlendiği tesisler,
10.15. Isıl işlem yoluyla furan, üre fenolü resorsin maddeleri veya ksilen reçinesi gibi aminoplast veya fenolformaldehidplastların kullanımı ile madde üretilen tesisler (ana girdi maddeleri 10 kg/saat ve üzerinde olan tesisler),
10.16. Poliüretan biçimlendirme maddeleri veya poliüretan köpüğü ile maddeler içerisinde boşluk oluşturma çalışmaları yapan tesisler (ana girdi maddelerinin 200 kg/saat ve üzerindeki tesisler dahil olup, termoplastik poliüretan kullanan tesisler)
10.17. Kuru durumda olan tozlanabilen yığma maddelerin, damperli araçlar ve devirmeli depolar, kepçeler ve teknik araç ve gereçlerle doldurulup boşaltıldığı açık veya tam kapalı olmayan depolama tesisleri. 200 ton/gün ve üzerinde madde aktarılan tesisler dahil olup, hafriyat çalışmaları hariçtir.
10.18. Asbest kullanılmaması koşulu ile fenol veya diğer plastik reçineli bağlayıcı maddelerin kullanılması suretiyle balata üreten tesisler.
10.19. Organik bağlayıcı maddeler kullanılarak yapay zımpara plakaları, parçaları, zımpara kağıtları veya dokularının üretildiği tesisler,
10.20. Elastomer bazlı ürünlerin üretimi ve muamelesi.
10.21. Hayvan dışkısı kurutma tesisleri
10.22. Tuz işletmeleri
10.23. Biyodizel üretim tesisleri
10.24. Kayak merkezleri, kablolu otomobiller ve entegre tesisler,
10.25. Balıkçı barınakları,
10.26. Kentlerin dışında yer alan tatil köyleri ve otel kompleksleri ve entegre tesisleri
10.27. Kalıcı kamp ve karavan alanları;
10.28. Tema parkları,
10.29. Endüstriyel nitelikli diğer atık sular (sulu baca gazı arıtım sistemi kullanan tesisler, tutkal ve zambak üretim tesisleri, benzin istasyonları, içmesuyu filtrelerinin geri yıkama suları, su yumuşatma, demineralizasyon, rejenerasyon, aktif karbon, yıkama tesisleri, soğutma suyu ve benzeri tesisleri),
10.30. Karışık Endüstriler (OSB ve sektör belirlemesi yapılamayan diğer sanayiler)

10.31 Tehlikeli Maddelerin Su ve Çevresinde Neden Olduğu Kirliliğın Kontrolü Yönetmeliğı Ek-2'sinde yer alan maddeleri içeren diğeri tesisler

EK-3. ÇEVRE DENETÇİSİ KİMLİK KARTI

ÇEVRE DENETÇİSİ KİMLİK KARTI	
Fotoğraf	Adı Soyadı :
	T.C.Kimlik No :
	Kurum Sicil No:
	Kimlik No :
	Görev Yeri :

NÜFUS KAYIT BİLGİLERİ	
Baba Adı :	İlçe :
Ana Adı :	Mah. :
Doğum Tarihi :	Cilt No :
Doğum Yeri :	Sayfa / Kütük :
İl :	Kan Grubu :
Bu kimlik kartı 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca çıkartılan Çevre Denetimi Yönetmeliği gereğince denetim yapmaya yetkili kişilere verilmiştir. Bu Kanun gereğince, yürürlükte olan yönetmelikleri kapsamında çevresel etkileri (hava, su, toprak, gürültü, atık, vb.) olan tesis-ışlemeler ve iş yerlerinde gece-gündüz her an kontrol ve denetim yapmaya, numune almaya ve güvenlik güçlerinden yardım istemeye yetkilidir.	
ONAY	
Prof. Dr. Hasan Zuhuri SARIKAYA Müsteşar	